

Catullus

Persoonsvorm

Subject

Object

Datief

Ablatief

Catullus 1: ad Cornelium

Cui dono lepidum novum libellum
arida modo pumice expolitur?
Corneli, tibi: namque tu solebas
meas esse aliquid putare nugas
iam tum, cum ausus es unus Itolorum
omne aevum tribus explicare cartis
doctis, Iuppiter, et laboriosis.

Quare habes tibi quidquid hoc libelli
quaelecumque; quod, o patrona virgo,
plus, uno maneat perenne saeclo.

Aan wie geef ik dit leuke nieuwe boekje
Net opgepoetst met droog puimsteen?

Aan jou, Cornelis, want jij was gewoon
Te denken dat mijn krabbels al reeds wat waren,
Toen jij, als enigste van de Italianen, het gewaagd hebt
Om de gehele wereldgeschiedenis uit te leggen met drie
-bij Jupiter- geleerde en moeizame boeken.

Heb voor jou daarom maar wat ook
(En) hoe ook van dit boekje; dat het, o maagdelijke beschermvrouwe,
Meer dan een eeuw mag blijven (bestaan).

Hoc libelli

'Hoc' ev. nom. *n*

'Libelli': ev. gen. *m*

Hier is sprake van een *genitivus qualitatis*:
"Duidt een hoedanigheid/eigenschap aan."

Plus, uno (...) saeclo

'Plus' meer (dan)

'Uno (...) saeclo' ev. abl. *n*

Hier is sprake van een *ablativus
comparationis*:

"Na een comparativus vertaal je de abl. met
dan."

Catullus 1 - vragen

1. Solebas: *act. ind. imperf. 2° ev*
  - De tijd (*imperf.*) wordt hier gebruikt om aan te geven dat een handeling in het verleden plaatsvond, in tegenstelling tot het perfectum welke een handeling beschrijft die in het heden is voltooid (vgl. Studeo p. 34)
2. Dat verwijst naar Cornelis: 'Corneli, tibi' (r. 3)
3. Een *Relatieve aansluiting*: het betr. vnw. wordt gebruikt om twee zinnen te koppelen, gescheiden door een leesteken. Het antecedent staat dan in de voorafgaande zin. Het antecedent is hier: *hoc (libelli)* (r. 8)
Eerlijk gezegd heb ik geen idee wat een relativum is, in Studeo stond alleen wat over een relatieve aansluiting.
4. Plus, uno (...) saeclo
'Plus' meer (dan)
'Uno (...) saeclo' *ev. abl. n*
Hier is sprake van een ablativus comparationis: "Na een comparativus vertaal je de abl. met dan."
5. Ik verwacht dat dit slaat op Minerva: beschermgodin van de wijsheid
6. A. Ja, we leven momenteel twintig eeuwen verder in de tijd.
B. Zijn belangrijkste werk is verloren gegaan, we hebben echter nog wat fragmenten van andere boekwerken.
7. Ik vind de vertaling van Claes beter:
  - De vertaling van Claes vertaalt *arida modo pumice expolito* (r. 2) met *dat net zijn finishing touch kreeg*. De vertaling van Van der Loef met *keurig ingebonden*. Een finishing touch slaat op het oppoetsen van het werk (met puimsteen), het boekje krijgt letterlijk een finishing touch. Het inbinden van een boekje is echter wat anders dan het oppoetsen met puimsteen.
  - De vertaling van Claes vertaalt *tribus (...) cartis (...) et laboriosis* als *drie donders geleerde delen*. De vertaling van Van der Loef als *drie dikke delen (...) met veel wetenschap en ijver*. Ik ben van mening dat je *et laboriosis* beter niet kan vertalen dan als *met veel wetenschap en ijver*. Er is immers moeite in gestoken, maar dat kan men afleiden uit *donders geleerde*. Nepos was namelijk in geen enkel opzicht een wetenschapper en zijn werk was dat net zo min.

Catullus II

a	Passer, deliciae meae puellae, Qui cum (I) ludere, quem (II) in sinu tenere, cui (III) primum digitum dare appetenti et acris solet incitare morsus, cum desiderio meo nitenti carum -nescio quid- lubet iocari, et solaciolum sui doloris, credo, ut tum gravis acquiescat ardor:	Musje, lieveling van mijn meisje, met wie zij gewoon is te spelen, welke zij gewoon is op schoot te houden, aan wie zij gewend is haar vingertopje te geven wanneer hij er op mikt en zijn vurige beetjes uit te lokken, wanneer het aan mijn stralende liefje behaagt iets liefs -ik weet niet wat- gekscherend te zeggen, en troost(je) voor haar pijn, geloof ik, opdat dan haar zware hartstocht rustig wordt:
b	tecum ludere sicut ipsa possem et tristis animi levare curas!	kon ik maar met jou spelen zoals zijzelf en de zorgen van mijn droevige ziel verlichten!

Het gedicht bestaat uit twee zinnen (a en b). Zin a is niet echt een zin, vooral veel bijstellingen bij *passer*. Zin één beschrijft de verhouding tussen het meisje en *passer*, zin twee beschrijft de verhouding tussen het meisje en Catullus.

Er zit een *tricolom* in het gedicht (I, II, III): de zinnen worden steeds langer (*climax*).

Argumentatie vertaling *passer*

Alvast mijn excuses voor evt. expliciet taalgebruik.

De beste vertaling voor *passer* is *mus(je)*, want:

- a. In regel drie staat *primum digitum dare*. Het is zeer namelijk dat dit op een vogel duidt aangezien Catullus anders voor het woord *manibus* gekozen zou hebben;
- b. In regel zeven staat *sui doloris*. Het lijkt mij aannemelijk dat zij, wanneer zij verdrietig is, meer waarde hecht aan een vogeltje dan aan een penis.